

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER:
szombaton és egyes rend-
kívüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:

Városi közlevéltár (város-
háza, földszint 7. sz. lde
küldendők a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:

Városi könyvnyomda-vállal-
lat irodája. lde küldendők
az előfizetési díjak és hirde-
tések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

== Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS. ==

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

Az 1888. és 1912. évi tisztikar.

— Statisztika. —

Huszonöt év nagy idő az emberek életében. A Mors Imperator, a betegség és egyéb körülmények leszorítják a munka teréről a vasidegzetű és törékenyebb szervezetű egyéneket egyaránt. A munka, a napról-nara szaporodó életgondok, nem eléggé korlátozott szenvedelmek, nem várt szerencsétlenségek rövidnek látszó husz év alatt megtizedelnek egy-egy nagyszámu testületet. Elvonulásukat, elnémulatokat pár évig megőrzi a kegyelet, azután kiesnek az emlékezetből és legfeljebb családjuk hátrahagyott tagjai gondolnak rájuk olykor-olykor, ha máskor nem is, de a megemlékezés ködös ünnepén, halottak napján.

Szomorú érzéssel olvasom Debreczen sz. kir. város tisztviselőinek husz év előtti névsorát és elmerengek a mulandóságon, mely kiűti a tollat, az alkotás fegyverét, a munka szellemi szerszámaikat öregek és fiatalok kezéből egyaránt. Emberek, férfiak, akik még élhettek volna, mert szerették az életet, kedvelték a munkát, emberek, akiket nemes ambíció hevített dolgozni a város javára — elhunytak hirtelen. Férfiak, akiknek nevük alkotásaikban él, letűntek a sir gödrébe, megtörve a kor sulya alatt. Szereplő egyének, megáldva az ész és szív kincseivel, ragyogó, példát nyújtó jellemmel. Tölgyek, egyenesek, tiszta uton járók, égve a vágytól: dolgozni kicsi emberek, egy-egy csavarok a közigazgatás gépezetében, verejtékező kis tisztviselők, akik nélkül nem halad a modern közigazgatás szervezete. Hü munkások kevés fizetésért, küzdve nem egyszer az anyagi gondokkal, nagy családjuk fenntartására gondolva egyedül.

És lassan-lassan, nagyok és kicsinyek, de egyaránt hasznos esők eltűnnek a közélet mezejéről. Helyükbe új erők jönnek, ezek helyébe ismét újak. Elmulásból élet fakad és a beteg ember helyének ürülését százan lesik.

Pusztulunk, veszünk! Ezt az igazságot szomorúan igazolja, ha egy tekintetet vetünk arra a huszonöt évre, mely hátunk mögött van és amely két és fél decerunium alatt a következő változásokat látjuk a városi tisztikarban: 1888-tól 1912-ig.

*

Az 1888-ban élő 150 tisztviselő közül a következők élnek részint tényleges szolgálatban, részint nyugalomban: Török Gábor erdőmester, Botos Lajos erdész, Simonffy János faraktárnok, Papp Ferenc ny. főjegyző, Simonffy Gyula ny. szállásbiztos, Végh Gyula ny. rendőrfőkapitány, Berényi Gábor, Tikos Imre mérnökök, Aczél Géza főmérnök, Medgyessy Lajos közgyám, Medgyessy Ferenc ny. számtiszt, Kovács Sándor ny. számvevő, Máthé Miklós ny. házipénztáros, Hanke Lajos ny. gyámpénztáros, Roncsik Lajos árvaszéki elnök, Jeney Sz. Miklós tb. főkapitány, Csapó István ny. irodatiszt, Varga Károly árvaszéki ülnök, dr. K. Tóth Mihály tanácsnok, Kondor Kálmán főszámvevő helyettes, Takács Bálint iktató, Zoltai Lajos muzeumőr, Wagner György ny. szállásbiztos, Hamar László gyámpénztári ellenőr, Szathmáry Mihály adókiadó, Balogh György, Szentgyörgyi József illetéknyilvántartó, Budaházy Miklós pénztáros, Kovács Albert dr. csegei orvos, Balogh Zsigmond ny. törvényszéki bíró, Dömsödy Imre, Nagy István ny. szállásbiztos, Kulcsár Imre r.-kapitányi kiadó, Brancs Károly irnok, D. Tóth Lajos irnok, Polonyi Andor ny. irnok, Fejér Lajos irnok, Koszorus Kálmán gyámpénztáros, Bogdán Géza ny. rendőr-

kapitány, Körner Gyula ny. rendőrfelügyelő, Szabó Miklós mértékhitelítő, Vetéssy Béla fogalmazó. Az itt elősorolt tisztviselők közül 24-en szolgálnak, a többi nyugdíjban van, vagy más hivatalt vállalt. Érdekes, hogy 1889-ben élt tanács-
tagok és főbb tisztviselők közül csak Körner Adolf főjegyző, Végh Gyula nyug. főkapitány, Medgyessy Lajos közgyám, Török Gábor erdőmester, Papp Ferenc ny. főjegyző és Takács Bálint iktató élnek, a többiek elhaltak, névszerint: Simonffy Imre polgármester, Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány, Laky Lajos, Vértessy István, Csurka János és Rab László tanács-
nokok, Bészler Lajos, Zöld Mihály, Medgyaszay Dezső dr. al-
jegyzők, Király Gyula tb. jegyző, Kovács Sándor főjegyző, Ember István alügyész, Kiss Károly közlevéltáros, Beke Mihály árvaszéki elnök, Eöry Sámuel árvaszéki ülnök, Balogh Mihály főmérnök, dr. Sárvány Gyula főorvos, Gergely Antal adó, Sitr Lajos alapítványi, Tóth János házipénztárosok, Szabó József főszámvevő, Tüdös József, Kiss Orbán Imre al-
számvevők, Beér Kálmán, Mészáros Kálmán, Nagy Gusztáv alkapitányok, Erdei Mihály gyámpénztáros.

Amiből nyilván látjuk, hogy a halál nagy aratást végzett a 25 év előtti tisztviselők sorában.

K. A.

Közigazgatási bizottsági közgyűlés.

Debreczen szabad királyi város közigazgatási bizottsága folyó hónap 5-ikén tartotta meg rendes havi ülését Domahidy Elemér főispán ur elnöklésével. Az ülésen jelen voltak: Kovács Károly polgármester, Körner Adolf főjegyző, Magoss György dr. tiszti főügyész, Szabó Kálmán tb. főjegyző, Roncsik Lajos árvaszéki elnök, Tüdös Kálmán főorvos, Aczél Géza főmérnök, Gáthy Bálint kir. ügyész, Ternovszky Alajos kir. pénzügyigazgató, Csánky Viktor kir. tanfelügyelő, Mányi József műszaki tanácsos, Reitz János főállatorvos, Bacsó Dezső dr., Csanak József, Tóth István, dr. Tüdös János és Zöld József jegyző.

Elnök üdvözölvén a bizottság tagjait, megnyitotta az ülést. Első tárgy volt a polgármesteri jelentés október hóról, melyet a bizottság tudomásul vett.

A főorvosi jelentés szerint az egészségügyi viszonyok október hóban javultak, a megbetegedések és halálozások száma csökkent. A hevenyfertőző betegségek közül előfordult roncsoló toroklob 7, vörheny 14, számarhurut 3, kanyaró 4, gyermekágyiláz 5, hasihagymáz 12 esetben; halállal végződött 1 roncsoló toroklobb és 2 hasihagymáz.

A piaci vizsgálatokat rendszeresen megtartották és a kihágásokat szigorúan büntették.

Született októberben 281, meghalt 122 egyén, a termézetes szaporodás 159.

A polgármester jelenti, hogy a Jókai-utca kövezése kész.

A kir. tanfelügyelő jelenti, hogy a m. kir. közoktatásügyi miniszter ur a debreczeni kisegítő iskolát államosította, az iparostanoncotthon vezetőjének 200 korona

tiszteletdíjat utalványozott. Jelenti, hogy a tanítók közül igen sokan jelentkeztek a Patronázs egyesületbe.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint októberben befolyt állami egyenes adóban 210,765 korona 93 fillér; hadmentességi adóban 1,322 korona 98 fillér; bélyegjövődékben 74,456 korona 40 fillér; jogilletékben 25,567 korona 84 fillér; dijjövődékben 2,065 korona 93 fillér; dohányjövődékben 202,802 korona 74 fillér; határvámjövödelemben 29,858 korona 70 fillér; fogyasztási- és italadóban 27,092 korona 03 fillér. Fizetési halasztást 73 esetben, időleges házaadmentességet 24 esetben engedélyezett.

A m. kir. állami építészeti hivatal, árvaszéki elnök, kir. ügyész és főállatorvosi jelentéseket a bizottság tudomásul vette és ezek után néhány felebbezést intézve el, az ülést az elnök berekesztette.

Körrendelet.

75,845—1912-VI.—D. sz. Kereskedelmi m. kir. miniszter.

Valamennyi magyarországi Törvényhatóságnak.

Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. t.-c. 3. §-ában foglalt törvényhozási felhatalmazás alapján ezennel megengedem, hogy Bátyu, Beregszász, Bihardiószeg, Büdszentmihály, Debreczen, Debreczen-vásártér, Demecser, Derecske, Fehérgyarmat, Hajdubüszörmény, Hajdunánás, Hajdubaház, Hajduszoboszló, Halmi, Máramarossziget, Munkács, Nagyberzna, Nagymajtény, Nyirboghány, Sáránd, Szaniszló, Szinyérváralja, Ungvár, Vásárosnamény, Volócz, Temesvár Józsefváros, Temesvár-gyárvaros, Budafok, Fiume, Pécs-külváros, Adacs, Erdőtelek, Heves, Hort, Kálkápola, Kisköre, Mezőkeresztes, Mezőnyárad, Nagyut, Pusztakürt, Szihalom, Vámosgyörk, Ludas, Zsolca, Tiszalucz, Taktaharkány, Budapest-Józsefváros, Kispeszt, Szentlőrincz, Óbuda, Abony, Veresmart, Szászhermány, Keresztényfalva, Vidomák, Eczel, Földvár, Nyárádtó, Radnóth, Sáromberke, Kevelőszentpál, Elecske, Negyed, Órsujfalu, Párkányhána, Szokolca, Petrozsény, Vulkán, Lupény, Arad, Nagyszében, Nagyvárad, Lakytelek, Tiszavárkony, Pirooska, Csorvás, Csabacsüd, Kisszénás, Gyulamező, Tótkomlós, Kondoros, Pusztakengyel, Martfű, Homok, Almási-major, Szentetanya, Nagymágócs, Árpáthalom, Beodra, Nagyikinda és Szentés állomásokon a kirakott árúknak a pályaudvarokról való elfuvarozása, valamint a cukorrépa küldeményeknek a pályaudvarokra való befuvarozásával és rakodásával járó munkálatok, további elhatározásomig, vasárnapokon is az egész napon át minden korlátozás nélkül végezhető legyenek. Felhívom a törvényhatóságot, hogy jelen rendeletemet tudomás és alkalmazkodás, ugyszintén az érdekeltek megfelelő és gyors tájékoztatása céljából közölje a hatósága területén levő elsőfoku rendőrhatalóságokkal.

Budapest, 1912 október hó 17.

A miniszter helyett:

Kálmán s. k.,
államtitkár.

152,000—1912-VI—a. B. M. szám.

A gépjárművek közlekedésénél észlelt szabálytalanságok megszüntetése.

(Valamennyi törvényhatóságnak és a Budapest székesfővárosi m. kir. államrendőrség főkapitányságának.)

Az 57,000—1910. B. M. számú rendelettel kiadott Gépjárműszabályzat 3. és 48. §-ai világos rendelkezéseinek ellenére lépten-nyomon tapasztalható, hogy a közutakon közlekedő automobilon leggyakrabban a motor tulajdonságos olajozása és a tökéletlen égés miatt nagymérvű

bűzt és füstöt terjesztenek, továbbá az égési termékek a helyett, hogy hangtompító-edényen át bocsátatnának ki, közvetlenül bocsátatnak ki az uttestre.

A Gépjárműszabályzat 3. §-a rendeli, hogy a gépjármű biztos működésü és oly módon elrendezett készülékekkel legyen felszerelve, hogy füstjük vagy gőzük által ne legyenek kelletén túl terhőkre a járókelőknek; továbbá ezen szabályzat 48. §-a a gépjárművezetőnek kötelességévé teszi, hogy ügyeljen arra, hogy a gépjármű füstöt, bűzös gázokat — a huzamosabb állás utáni indítást kivéve — ne terjesszen és a gépjárműből robbanóanyag az uttestre ki ne jusson, míg másrésztől ugyancsak e §. rendelkezése értelmében a városok (községek) belső területén az égési termékeket az explóziós motorból hangtompító-edény kikerülésével közvetlenül a szabadba bocsátani tilos. Ezen rendelkezésekre való tekintettel felhívom Cimet, haladéktalanul intézkedjék, miszerint legéberebben ellenőriztessék, hogy a fentebb idézett szabályok pontosan megtartassanak és azok ellen, akik a jelzett szabályokat megszegik, a Gépjárműszabályzat 76., illetőleg 80. §-a alapján a rendőri büntető eljárás haladéktalanul megindíttassék.

Egyidejűleg intézkedtem, hogy a Gépjárműszabályzat fentebb jelzett rendelkezéseinek megtartását a csendőrség is ébren ellenőrizze és a szabályok ellen vétőket a rendőri büntető bíróságnál följelentse.

Budapest, 1912 szeptember hó 27.

A miniszter helyett:

Jakabfy s. k.,
államtitkár.

Állítsunk fel gőzfavágó-telepet.

Jókor beköszöntött a tél és november első napjaiban jókora hóréteg fedte a földet. A napnak csalóka melege alig tudja felolvasztani a szürűen lerakodott fehér pihéket és a jobb módú és szegény emberek egyaránt aggódnak, hogy mi történik velük, ha a tél ily hamarosan beköszöntött.

A fűtőanyag drága, a megélhetési viszonyok nehezek. Egy öl fa 36—40 korona, behozatala 5 korona, vágatási díja 10—12 korona. Égi szerencse, ha ez utóbbira istenkáromlás nélkül kap embereket. Igaz, hogy segíthetnénk magunkon a gőz- vagy villamos favágógéppel, ezek azonban annyira igénybe vannak véve, hogy hetekig várhatunk, míg házunkhoz kaphatjuk.

Ezeket látva és tapasztalva azon gondolatra jutottunk, nem volna-e helyes egy városi gőzfűrésztelep létesítése. Ilyen vállalatot már más város is állított fel és nemcsak rá nem fizetett az üzemre, de abból jövedelmet is huzott és a kitermelt fát gyorsabban tudta értékesíteni. Azt mi természetesen — adatok hiányában — nem tudhatjuk, hogy mennyibe kerülne egy modern gőzfűrészgár felállítása, mennyire rugnának üzemi költségei, az azonban valószínű, hogy kifizetné magát és gátat vetne azon horribilis favágatási áraknak, melyeknek ma a nagy közönség ki van szolgáltatva minden védelem nélkül.

Ajánljuk ezen felvetett eszme megvalósítását azok figyelmébe, akik az életrevaló gondolatok megtestesítésén szívesen fáradoznak. A vállalatnak hasznát nemcsak a város látná, hanem a nagy közönség is, mely már is — népiesen szólva — torkig el van telve a favágók tulköveteléseivel.

Felhívás.

A védtörvény utasítás I. füzet 26. §. alapján felhívja a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya az 1913. évben sor alá kerülő 1892., 1891. és 1890. évben, bármely községben született, valamint a magasabb korosztályokhoz tartozó azon állításköteleseket, akik állítási kötelezettségüknek még éppen nem, vagy nem véglegesen tettek eleget, hogy a folyó évi november havában — személyazonosságukat igazoló okmányaikkal (keresztlevél, leczkekönyv, munka-, vagy cselédkönyv, illetőségi bizonyítvány stb.) — a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályánál (városház, emelet, 19. számú szoba)

annyival inkább jelentkezzenek, mivel a nyomozáskor feltalálható és az előirt jelentkezést elmulasztottak hadszökevényeknek fognak tekinteni s a törvény teljes szigorával büntetnek.

Felhívja ennél fogva a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya a szülőket, keresztszülőket, háztulajdonosokat, lakásadókat és szolgálatadó gazdákat, hogy ha a fentebb említett években született fiaik, keresztfiaik, lakóik, vagy alkalmazottaik vannak, azokat az azonnali jelentkezésre figyelmeztessék, illetve módot és alkalmat nyujtsanak nekik arra, hogy jelentkezési kötelezettségüknek eleget tehessenek.

Figyelmezteti továbbá a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya a szülőket, illetve a hadköteleseket:

a) hogy a Vt. 29. (papok és papjelöltek), 30. (örökölt mezei gazdaságok tulajdonosai), 31. (családfentartók), továbbá 20. (csak két évi tényleges szolgálatra bocsátás) §-ában megjelölt kedvezmények valamelyikére való esetleges igényük érvényesítése végett, okmányokkal felszerelt folyamodványokat a következő év január havától a fősorozás kezdetéig a járási tisztviselőknél vagy a fősorozás napján a sorozó-bizottságnak nyujtsák be (45. §.); továbbá, hogy az esetben, ha a Vt. 30., vagy 31. §-ában megjelölt kedvezményre való jogcím már a tényleges szolgálat megkezdése előtt fennállott, de az a tényleges szolgálat megkezdéséig elfogadható igazolás nélkül nem érvényesített, az igény a póttartalékba való áthelyezésre csak a legénységnek legközelebbi általános felváltásakor éled fel (Vt. 30. §. 2. p. és 31. §. 8. p., illetőleg Vt. U. 108. §. 7. p., és 112. §. 10. p.);

b) hogy az illetőségi sorozójáráson kívül való állítatásra irányuló felszerelt kérvényeket (31. §.) a jelentkezésnél kell beadni és hogy ilyen esetben egyúttal a Vt. 29., 30., 31., továbbá 20. §-ában megjelölt kedvezmény valamelyikére való esetleges igény is érvényesíthető és beigazolható (30. §.);

c) hogy a Vt. 32. §-ában meghatározott kedvezmény (teljes törvényes igénnyel a Vt. 30. és 31. §-a alapján nem bíró családfentartók és mezőgazdák kedvezménye) megadásáért a felszerelt folyamodványokat január 1-től a tényleges szolgálat megkezdéséig az illetőségi járási tisztviselőnél kell beadni; továbbá, hogy az esetben, ha a kedvezményi jogcím már a tényleges szolgálat megkezdése előtt fennállott, de az a tényleges szolgálat megkezdéséig elfogadható igazolás nélkül nem érvényesített, az igény a póttartalékba való áthelyezésre csak a legénységnek legközelebbi általános felváltásakor éled fel. (Vt. 32. §. 3. p.)

Különösen figyelmeztetnek a hadkötelesek, hogy a jelentkezési kötelezettségnek, valamint általában a véderőről szóló törvényből eredő kötelezettségeknek elmulasztása ezen felhívásnak, vagy a véderőről szóló törvényből folyó kötelezettségeknek nem ismerése által nem menthető.

Végül felhívja a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya az 1893. és 1894-ik években városunkban és ennek határterületén született népfelkelő-kötelezettségben álló ifjakat, hogy személyazonosságukat igazoló okmányaikkal a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályánál (városház, emelet, 18. szám) november, de legkésőbb december hó végéig multhatatlanul jelentkezzenek.

Debrecen, 1912. évi október havában.

A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályától.

12.124—1912. szám.

Körözés.

Az 1858. évben Dovallón született Lacus József (atyja György, anyja Majovszly Anna) körözendő és feltalálás esetén illetőségére nézvetüzetesen kihallgatandó. A felveendő jegyzőkönyvet közvetlenül Szepesvármegye alispánjához küldendő.

Lőcse, 1912. évi október hó 28-án. Főjegyző.

Mirek.

— **A polgármesteri jelentés 1011. évről.** Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának október 30-ikán tartott közgyűlésében mutatta be Kovács József polgármester a város 1911. évi közállapotáról szóló jelentését. A jelentés felöleli mindazon eseményeket, melyek 1911. évben történtek a város életében. Hü képét találjuk ezen jelentésben a város szellemi és anyagi haladásának. A közigazgatás menete, a kulturális és emberbaráti intézmények áldásos hatása a valóságnak megfelelőleg vannak leírva. Mindazt megtaláljuk a jelentésben, ami érdemes és tanulságos a feljegyzésre és olvasókra. A nagy és minden részletre kiterjedő jelentés közlését lapunk legközelebbi számában megkezdjük.

— **A főmérnök felfüggesztése.** Domahidy Elemér főispán ur Aczél Géza főmérnököt állásától felfüggesztette. Kivánatos mindenestre, hogy a főmérnök ügye minél előbb tisztázódjék és mi hisszük, hogy a lefolytatandó vizsgálat során a főmérnök ellen felhangzott vádak el fognak simulni.

— **Komáromy Antal nyugdíjban.** Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága legutóbb tartott közgyűlésében Komáromy Antal főpénztárost saját kérelmére nyugdíjazta. Komáromy Antal majdnem harminc évet töltött a város szolgálatában, mely idő alatt buzgó szorgalma, megbízhatósága és kedves, uri modora révén úgy tisztviselő társainak, mint a nagy közönségnek becsülését és szeretetét kiérdemelte. Most, midőn korára való tekintettel távozik a pénztár mellől és társai köréből, szívünkben óhajljuk, hogy a megérdemelt nyugalmat még sokáig élvezhesse derült kedéllyel és jóegészségben.

— **Mely családok eredeti nemeslevelei vannak meg a debreczeni városi levéltárban?** Debreczen sz. kir. város levéltárában a következő nemeslevelek vannak részben megfakulva, részben teljesen ép állapotban: Kőrödy Ferenc (1718); Keresztes Pál és Olcsmándy Mátyás nádori adománylevele (1741); Peesthy Nagy Balázs (1559); Debreczeni Forys Ambrus (1580); Borosjeneői Tholdi Farkas (1620); Tholnay (Eötvös) Mihály (1633); Borosjeneői Vizi János (1638); Szöcs alias Károly (1647); Köchpál Antal (1651); Boros Ferenc, Kádár György és Mihály közös nemeslevele (1646). Ezen nemesleveleket lapunk szerkesztője az eredetiekről lemásolta, latinból lefordította. Nagyobb részük a „Turul“-ban fog megjelenni.

— **Gondnoksági ülés.** A debreczeni tanyai állami elemi népiskola gondnoksága folyó hónap 11-ikén délután 3 órakor a városház könyvtárszobájában ülést tart, melyre a gondnokság tagjai ez uton is meghívhatnak.

— **Mezőgazdasági kalauz.** E cím alatt Buday Barna és dr. Konkoly-Thege Sándor szerkesztésében vaskos kötet jelent meg, mely hazai nagyobb gazdaságainkat, mint beszerzési forrásokat ismerteti. A könyv tehát arról tájékoztatja az érdeklődőket, hogy mindazt a szükségleti cikket, amit a mezőgazda termel, hol, mely gazdaságban, milyen mennyiségben és milyen feltételek mellett szerezheti be. Beszerzési forrásokat sorol fel tenyész- és haszonállatokra nézve (ló, szarvasmarha, sertés, juh, baromfi, eb, házinyul, kecske, szamár, öszvér, hal) állati termékekről, vetőmagvakról, szőlővesszőkről, facsemetéről, oltványokról, gyümölcsökről, konyhakerti terményekről és bokrokról; ezeknek minden nevezetesebb fajtáját és féleségét felkarolja. Nem csupán címét adja a gazdaságoknak, de megjelöli a tenyésztés, illetve termesztés mértékét, irányát, haszoncélját, az eladó fajtákat, illetve féleségeket, azok mennyiségét, árát, szóval lehetőleg mindazt, ami a vásárlót érdekelheti. A könyv 400 gazdaságról emlékezik meg és több, mint 10,000 beszerzési alkalmat ismertet. A szerzők előtt, akik egyúttal a „Köztelek“ szerkesztői, az a közérdekű cél lebegett a könyv kiadásával, hogy a fogyasztó közönséget megismertessék a mezőgazdasági termelő forrásokkal és közöttük közvetlen összeköttetést hozzanak létre. Vállalkozásuk e tekintetben uttörő, mert

hasonló munka még sehol sem jelent meg. A Mezőgazdasági Kalauz mintegy 30 nyomtatott ivre terjed; ára kemény vászonkötésben 16 korona; megrendelhető kiadóhivatalnál. — A könyv egyaránt érdekli a gazdákat és azokat az iparosokat és kereskedőket, akik nyersanyag-szükségletüket a gazdaságoktól szerzik be.

— **A munkaszünet ellenőrzése.** A rendőrség éber figyelemmel kíséri azokat, akik a vasárnapi munkaszünetet nem tartják be. Az erélyes intézkedésnek örülünk, mert valóban botránys dolog, hogy városunkban nem tartják be a munkaszünetet és vasárnapot, dolgoznak, dolgoztatnak, trágyát hordanak és mindezen munkák elvégzésénél, mikor a jámbor hívők a templomba mennek — stilszerűen káromkodnak részeg fővel és józanul egyaránt.

— **Állatbetegségek.** A földmivélsügyi miniszterium jelentése szerint az állatbetegségek napról-napra kevesbednek és az állategészségügy terén minden vonalon javulás mutatkozik. Mindenesetre ez az öröndetes jelenség azt bizonyítja, hogy a közigazgatási hatóságok az állategészségügyet szigorúan és lelkiismeretesen ellenőrzik és az idevonatkozó törvények rendelkezéseinek érvényét szereznek.

— **A „Ne temere“ részleges felfüggesztése.** A katolikus házasságjogot szabályozó „Ne temere“ dekrétum egyik rendelkezése az volt, hogy a felek beleegyezésének megkérdezése és kivétele még a vegyes házasságoknál is elengedhetetlen feltétele a házasság érvényességének. Ez a rendelkezés megszüntette volna az u. n. passiva assistenciát, mely Magyarországon is az 1841 április 30-án kiadott „Quas vestro“ breve és a Lambruschini-féle instrukció alapján szokásban volt az olyan vegyes házasságoknál, melyeknél a felek nem adtak reverzálást a születendő gyermekeknek katolikus hitben való nevelését illetően. A „Ne temere“ ezt a kivételes helyzetet megszüntette és ezáltal lehetlenné tett egyházi szempontból minden olyan vegyes házasságot, amelynél a felek nem adtak reverzálást. A szent officiumok kongregációja a pápa beleegyezésének kikérése után ez év május 21-én új dekrétumot hozott, mely Magyarországon, továbbá Ausztriában és Németországban, szóval azokban az államokban, melyekben ezelőtt is szokásban volt, visszaállította a nem dispenczióval kötött, vagyis reverzális kiállítás nélkül történő vegyes házasságoknál a passiva

assistenciát, ha a felek megígérik, hogy házasságkötés céljából nem mennek más vallású lelkész elé és ha a passiva assistencia nagyobb baj elkerülése végett és az egyház javára szükségesnek látszik a XIV. Gergely pápa által kiadott rendelkezések értelmében. A magyar püspöki kar most közli körleveleiben a papsággal ezeket a rendelkezéseket.

— **Kutyafogás.** Mindnyájan tudjuk azt a rettenetes veszedelmet, mely a veszett kutyák útján érheti az embert és éppen azért embermentő intézkedés a gyanus kutyák összefogdosása és vész esetén a szertecsatangoló ebek összefogdosása és kiirtása. Másrészt azonban figyelembe kell venni ezen kérdésnél az állat-védelmet is és igyekeznünk kell kiirtani a pecérek azon kegyetlen eljárását, mellyel a kóbor ebeket összefogdosják. Nem egyszer láthatjuk, hogy a rendőr-assisztenciával meginduló zöldre mázolt rácsos kocsit ujjongó és tiltakozó, nem ritkán biztató, máskor átkozódó utcanép kíséri. A pecérek aztán neki fognak mesterségüknek. Eddig helyes a dolog, hanem azután elborzadunk azon az embertelenségen, amellyel a szerencsétlen állatokat rángatják és a szó teljes értelmében bevágják lábballal, fejjel a szük kocsiba. Ezeket látva, emberségesebb bánásmódot kérünk még a kóbor ebekkel szemben is és hogy ezeket megírjuk, bizton hisszük, hogy a rendőrség utasítani fogja a pecéreket az emberségesebb kutyafogdosásra.

— **Előfizetési felhívás.** Miután „Ős Debreczen“ című elbeszélés kötetemet művelt közönségünk szeretettel fogadta, „A fekete könyvek titkai és egyébek“ címen egy új kötetet bocsátok a karácsonyi könyvpiacra. A munka ára díjmentes szétküldéssel 3 korona. Ugy a megrendelést, mint az előfizetési pénzt kérem november hó 20-áig Debreczen sz. kir. város könyvnyomda vállalatához küldeni. Gyűjtőknek 8 példány után egyet ingyen adok. A könyv díszes kiállításban és művészi címlappal jelenik meg. Debreczen, 1912 október 25. *Koncz Ákos.*

Szerkesztői üzenetek.

M. M. Hódmezővásárhely. A bizonyítványt visszaküldtem címre, míg az esetről szóló cikk a Városok Lapjában fog megjelenni.

R. Cs. V. Ipolyság. Megkaptam. 1913 január 1-én fog megjelenni.

Alapított 1561. Telefon: 270.

« DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS »

KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA.

(VÁROSHÁZÉPÜLET, KOSSUTH-UTCA.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készít mindenféle nyomtatványokat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, jutányos ár mellett.

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legizlésesebben állíttatnak ki. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl.

Tartós betűrebből készült tömöntvényekkel helybeli és vidéki nyomdák, könyvkötőknek jutányos árért rövid idő alatt szolgálunk.